

Tulosityksikköohje

7

05

15.01.2014

Tämä ohje kumoo aikaisemmat pelastustien suunnittelua koskevat ohjeet ja ohje astuu voimaan välittömästi.

Ohje on laadittu yhteistyössä;

Helsingin pelastuslaitoksen, Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos;

Vantaa, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Järvenpää, Pornainen, Hyvinkää ja Mäntsälä

PELASTUSTIEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Pelastustie

Pelastustie on ajotie tai muu yhteys, jota käyttäen hälytysajoneuvot pääsevät tulipalon sattuessa tai muussa hätätilanteessa riittävän lähelle rakennusta ja sammutusveden ottopaikkoja. Mikäli ajoyhteys tai nostopaikka toteutetaan toisen kiinteistön puolelle, tulee pelastustiestä muodostaa kiinteistöjen välinen rasitesopimus tai sijoituslupa maanomistajan kanssa.

Pelastustie vaaditaan kaikille yli kolme kerroksisille rakennuksille ja varateille, jotka sijaitsevat yli 10m:n korkeudessa (*Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialueella pelastustie on järjestettävä kolmikerroksisiin ja sitä korkeampiin rakennuksiin*). Pelastustie vaaditaan myös kohteisiin, joissa harjoitettu toiminta tai olosuhteet aiheuttavat palo- tai henkilöturvallisuudelle tai ympäristölle tavanomaista suuremman vaaran. Teollisuus- tai korttelikokonaisuudet on tarkasteltava erikseen.

Nostolava-autolle tulee järjestää nostopaikat siten, että pelastaminen onnistuu kaikista kolmatta kerrosta korkeammalla sijaitsevista poistumisosastoista, joihin on suunniteltu pelastuslaitoksen toimintaa edellyttävä varatie. Maanpäällinen kerros lasketaan paloteknisessä mielessä kerrokseksi.

Jos kohde sijaitsee pelastuslaitoksen nostolava-auton 10 minuutin toimintavalmiusalueen ulkopuolella, tulee kohteen pelastustiejärjestelyistä neuvotella pelastusviranomaisen kanssa erikseen.

Pelastustoiminnan turvaaminen kohteessa

Sammutusautolla tulee päästä yleensä uloskäyntien välittömään läheisyyteen, pientaloalueella vähintään 50 m etäisyydelle. Lisäksi tulee päästä sammutusveden syöttö- ja ottopaikkojen sekä paloilmoin-, sprinkleri- tai savunpoistokeskusten läheisyyteen.

Sairaankuljetusyksiköllä tulee päästä yleensä uloskäyntien välittömään läheisyyteen, pientaloalueella vähintään 25 m etäisyydelle.

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK

Vantaa-Kerava-Tuusula-Järvenpää-Nurmijärvi-
Hyvinkää-Mäntsälä-Pornainen

Vahvistus pvm

13.08.2009

Sivu 2(7)

VALVONTATOIMISTO

Muutos

Tulosityksikköohje

7

05

15.01.2014

Merkitseminen

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 49§:n 1 momentissa tarkoitettuun rakennuslupa-asiakirjaan merkitty pelastustie tulee merkitä tieliikenneasetuksen (182/1982) 21§:n mukaisella tekstillisellä lisäkilvellä seuraavasti:

Pelastustie
Räddningsväg

Kilpeä käytetään sellaisenaan tai liikennemerkin lisäkilpenä. Pelastustiekilpi täydennetään tarvittaessa ajo- tai pysäköintikieltomerkein. Vain viranomaisilla hyväksytty ja mitoituksen täyttävä pelastustie voidaan merkitä virallisella merkillä. Lisäksi kaikki ajoyhteydelliset kansirakenteet on merkittävä tarvittavilla painorajoituskilvillä.

Pelastustielle on järjestettävä ympärivuotinen kunnossapito. Nostopaikka merkitään tarvittaessa liikennemerkkitolppaan kiinnitettävällä kilvellä, jossa lukee nostopaikka ja lisäksi nuoli osoittaa missä suunnassa nostopaikka jatkuu. Täydennetään tarvittaessa ajo- tai pysäköintikieltomerkein.

Pelastustien käyttökelpoisuuden kannalta on tärkeää, että pelastustien sijainnit ovat kiinteistössä asuvien ja asioivien tiedossa. Porrashuoneisiin asennetaan turvallisuusopaste, johon on merkitty pelastustiejärjestelyt.

Kilven mitoituksessa sovelletaan Tiehallinnon liikennemerkkipiirustuksissa (TIEL 2131908) esitettyjä lisäkilpien mitoitusperiaatteita. Pelastusteiden sisäänajoreittien yhteyteen asennettujen kilpien ja muiden pelastustien merkintöjen on oltava asennettuna rakennuksen tai sen osan käyttöönottokatselmuksessa.

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK

Vantaa-Kerava-Tuusula-Järvenpää-Nurmijärvi-
Hyvinkää-Mäntsälä-Pornainen

Vahvistus pvm 13.08.2009

Sivu 3(7)

VALVONTATOIMISTO

Muutos

Tulosyksikköohje

7

05

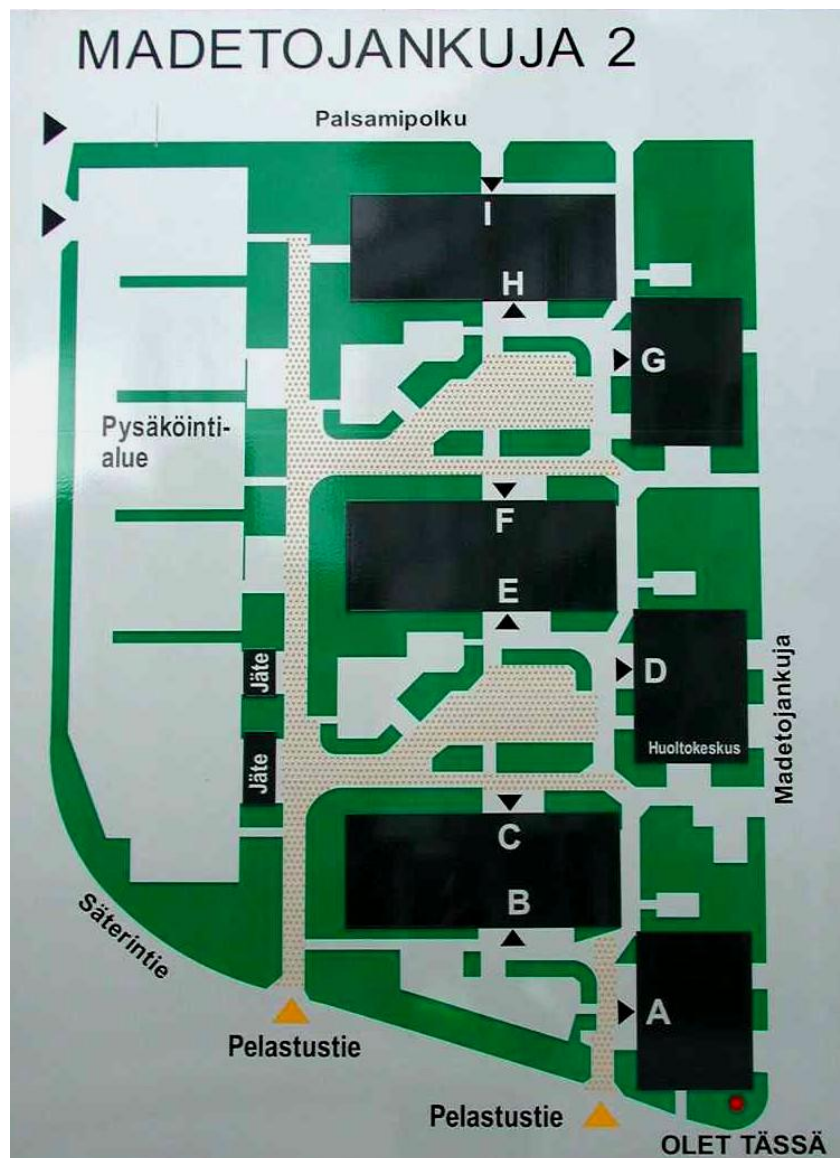
15.01.2014

Opastetaulu

Kahdelle tai useammalle samalla tontilla olevalle rakennukselle tulee olla tonttiopastetaulut. Opastetauluista ilmenee rakennusten sijainti, porrashuoneet, katuosoitteet, pihatiet alueella ja olet tässä -paikka sekä ajoväylät, jotka soveltuvat hälytysajoneuvoille (pelastustie). Lisäksi ajoväylien mahdolliset painorajoitukset on merkittävä. Opastetaulut sijoitetaan parkkipaikalle tai sisääntuloteiden varteen.

Vain sairausauton mitoituksen täyttävää ajoreittiä ei merkitä pelastustiekilvellä vaan se merkitään opastetauluun. Opastaulu tulee olla riittävän suuri, jotta keskeiset asiat nähdään nousematta autosta.

Opastaulu tulee sijoittaa ajoreitin välittömään tuntumaan ja tarvittaessa se on valaistava.

Tulosyksikköohje

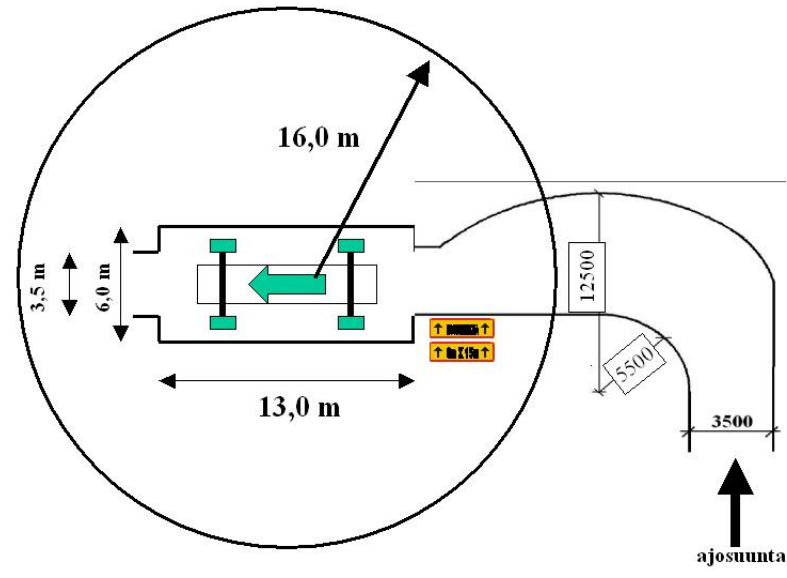
7

05

15.01.2014

Pelastustien suunnittelu

Ajoreitit nostopaikoille ja nostopaikat tulee suunnitella siten, että pelastuslaitoksen kalusto voidaan ajaa keula edellä kohteeseen. Ajoreitit nostopaikoille sekä nostopaikat tulee mitoittaa seuraavasti:

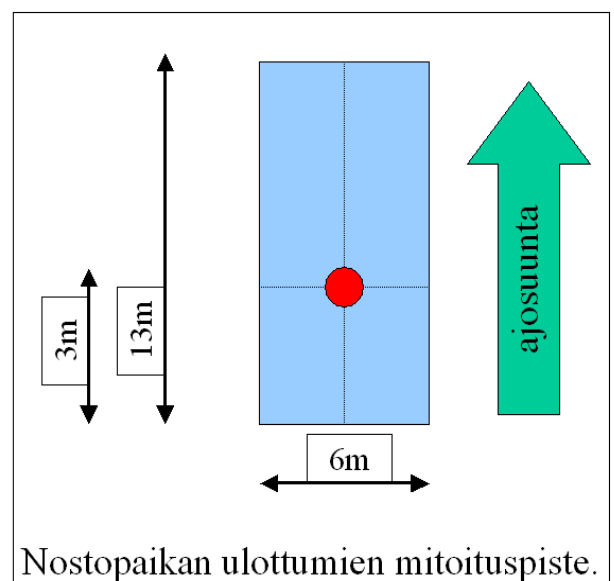
Pelastustien mitoitus:

Kantavuus: 32 tn
Akselipaino: 9 tn
Tukijalkapaine, aluslevyllä: 215kN / tukijalka
(min. 750mm x 750mm)

Ajoreitin leveys suoralla: 3,5 m
Vapaa korkeus: 4,2 m
Ajoreitin leveys mutkissa: 6,0 m
Kääntösäde ulko: 12,5 m
Kääntösäde sisä: 5,5 m
Max. kaltevuus, pituussuunta 7 astetta

Nostopaikan mitat

Leveys: 6,0 m
Pituus: 13 m

Nostopaikan ulottumien mitoituspiste.

Tulosityksikköohje

7

05

15.01.2014

Optimaalinen etäisyys seinästä keskiviivaan:

6 m

Max. kaltevuus, sivusuunta:

2 astetta

Sairasautoreitin mitoitus

Leveys: 3,0 m

Vapaan kulkuaukon korkeus: 3,0 m

Kääntösäde (ulko): 7,0 m

Kantavuus: 4,0 tn

Ulottuvuus (maks. 15m korkeuteen)

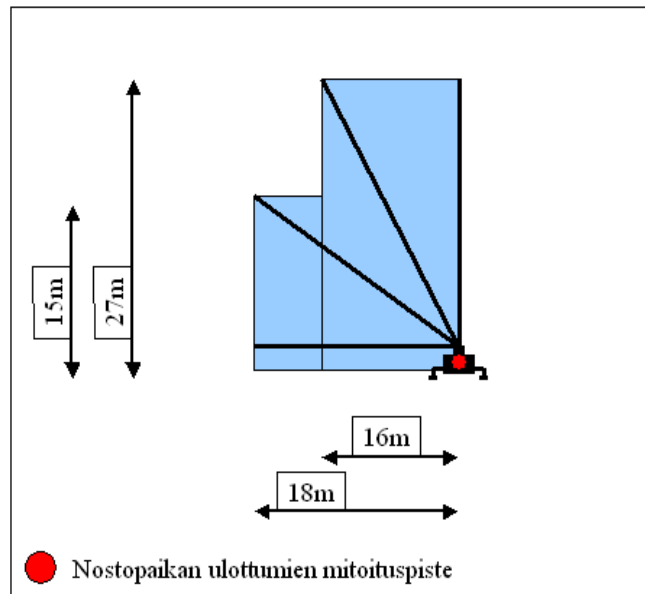
ulottuma sivulle: 18m

ulottuma ylös: 15m

Ulottuvuus (maks. 27m korkeuteen)

ulottuma sivulle: 16m

ulottuma ylös: 27m

Suunnittelussa huomioitavia asioita

Kiinteistön omistaja on velvollinen pitämään pelastustiet ajokelpoisina ja esteettöminä kaikkina vuodenaikoina. Pelastustien päällysteenä voi olla kiveys, asfaltti, betoni, nurmikivi tai kivituhka. Vahvistettu nurmikko ei sovellu pelastustien päällysteeksi.

Pelastustielle ei saa osoittaa pysäköintipaikkoja eikä asettaa muutakaan estettä. Jätekatokset, autosuojat, aidat, portit, kuivaustelineet, valaisinylväät, ym. on sijoitettava siten, että ajoreittien ja pelastusteiden kulkukelpoisuus hälytysajoneuvoille säilyy. Pihasuunnitelmassa on huomioitava istutusten tulevan kasvun vaikutukset pelastustien toimivuuteen.

Jos pelastustielle on tarvetta sijoittaa esim. puomeja tai läpikulun estämistä varten ajoesteitä, tulee ne suunnitella ja esittää pelastustiesuunnitelmassa.

Pelastustielle saa sijoittaa ainoastaan jousikuormitteisen puomin tai kolmioavaimella avattavan ajoesteen. Ylijäettävät ajoesteet eivät sovellu pelastustielle.

Tasasivuinen kolmio, sivu 10mm.

Tulosityksikköohje

7

05

15.01.2014

Jos saneerattavassa rakennuksessa on normaaliajan käyttöä, tulee rakennusaikaisessa työmaasuunnitelmassa huomioida kiinteistön pelastustiejärjestelyt. Suunnitelmassa on huomioitava työmaatiet sekä työmaan tarvitsemat nostopaikat. Pelastustien ja varateiden toimivuus on aina varmistettava, myös kiinteistön peruskorjauksissa (esim. julkisivu remonttia varten tehtävä ns. huputus). Muuttuvat pelastustiejärjestelyt on hyväksyttävä ennen työmaan aloittamista viranomaisilla.

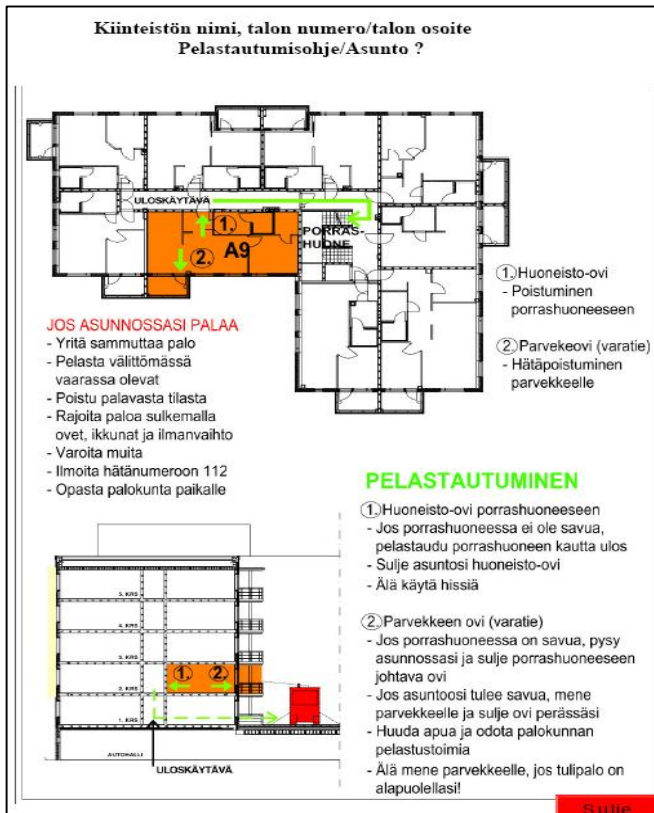
Asuinhuoneiston pelastautumissuunnitelma, porrashuoneen turvallisuusopaste

Jokainen asuinhuoneisto suositellaan varustettavaksi mallin mukaisella pelastautumissuunnitelmalla.

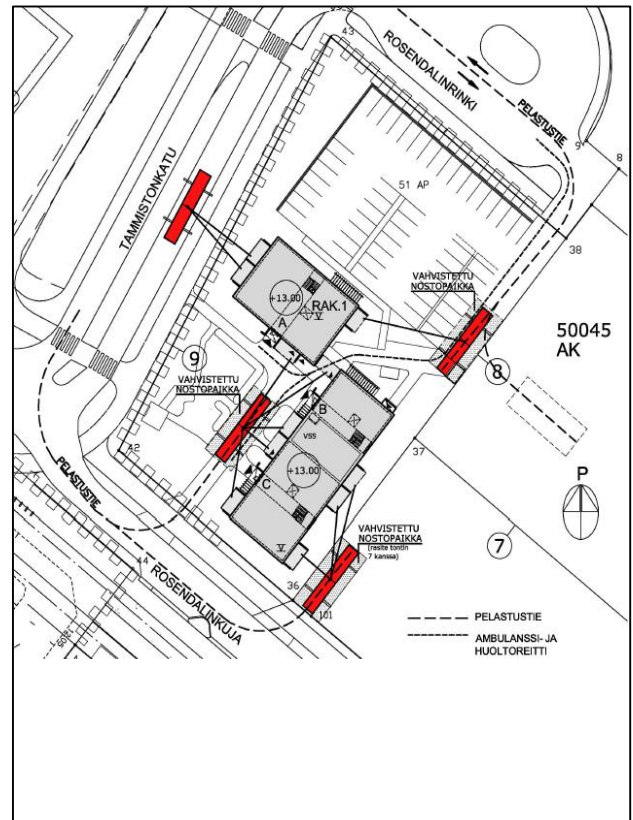
Laminoitu pelastautumissuunnitelma on kiinnitettävä jokaiseen asuntoon sellaiselle paikalle, että se on helposti tavoitettavissa mahdollisessa onnettomuus- tai vaaratilanteessa.

Porrashuone tulee varustaa porraskohtaisella turvallisuusopasteella, jossa esitetään mm. kiinteistön pelastustiet sekä varatiejärjestelyt.

Laminoitu turvallisuusopaste on kiinnitettävä ulko-oven välittömään läheisyyteen näkyvälle paikalle.

Asuinhuoneiston opaste

Porrashuoneen opaste

Porrashuoneen kerrosnumerointi

Jokaiselle kerrostasolle yli kolme kerroksisissa rakennuksissa noin 1 m:n korkeuteen on merkittävä vähintään 100mm x 200mm kerrosta osoittava numero.

Tulosityksikköohje

7

05

15.01.2014

Pelastustien koeajo

Pelastustien toimivuus testataan tarvittaessa pelastuslaitoksen kalustolla ennen rakennusvalvontaviranomaisen käyttöönottokatselmusta, pääsääntöisesti pelastusviranomaisen suorittaman erityisen palotarkastuksen yhteydessä.

Suunnitelma

Kiinteistön pelastustiet ja suunnitellut nostopaikat, sekä tässä ohjeessa vaaditut asiat esitetään pelastustiesuunnitelmassa (1:200/1:500) tai kiinteistön asemapiirroksessa. Suunnitelma esitellään ja hyväksytetään tarvittaessa rakennusvalvonta- tai pelastusviranomaisella ja liitetään rakennuslupa-asiakirjoihin sekä rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeeseen.

Suunnitelmassa esitettävä:

- Ajoreitti
- Kääntösaiteet
- Varatienä toimivat ikkunat ja parvekkeet
- Ulottumat
- Max. pelastuskorkeudet
- Opasteiden sijainti

Valvonnan maksullisuus

Pääosa pelastuslaitoksen suorittamasta valvontatyöstä on pelastuslain 379/2011 96 §:n mukaisesti maksullista 1.1.2013 alkaen. Taksaluettelo löytyy www.ku-pelastus.fi.

Lisätietoja päivystävältä palotarkastajalta p. 09-839 40 004.

allekirjoittamaton

internetversio

Vesa-Pekka Tervo

Riskienhallintapäällikkö

TOIMIVALTUUS

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintasäntö 1.3.2012, 8 § ja 9 §.